

Dopisi.

Iz Maribora, 2. avgusta. (Razne novosti — bedarija Sl. Naroda). Lani so tukaj podrli steber s podobo sv. Florijana. Nekateri so pri tej priliki pokazali svoje surovo neverstvo. Nespodobno so na podobo plivali ter rekli, da je sv. Florijan pijan. Vendar čudno je, da imamo poslednji čas vedno bolj pogoste požare. Tako je 8. avgusta po noči pogorelo vse poslopje, postavljeno na mestu nekdanjega grada v Melji tik Maribora. Uničilo se je ogromno veliko sena in zrnja, med tem 300 vaganov ajde.

Te dni se je mudil v Mariboru naš cesarski namestnik baron Kūbek. Obiskal je pri tej priliki tudi dekliško šolo pri šolskih sestrah, katero je pre zelo hvalil.

Omenimo še bedarije Sl. Naroda, ki v svoji fanatični jezi ne samo siten, temuč že smešen prihaja. Ščuvski list razsaja in se togoti nad tem, da smo tukaj obče spoštovanega grofa Brandisa napravili za predsednika centralnemu volilnemu odboru pravne stranke v Mariboru. Storili smo pa to, ker je vrli mož predsednik tukajšnjega kat. političnega društva. Vrh tega je on eden začetnikov kat. tiskovnega društva. Bil je temu zavodu začasni predsednik. On je sploh iz med tukajšnjih Nemcev vselej pravičen zagovornik Slovencev bil. To pa zato, ker je s vso svojo slavno rodbino veren katoličan. Sicer pa se čudimo nad drzovitostjo ali vsaj pozabljenostjo Sl. Naroda. Kajti grof Brandis je bil vselej podpisan na naših volilnih oklicih tudi tedaj, kadar smo Slovencem za poslance priporočevali: dr. Dominkuša, dr. Radaja, dr. Srnea, prof. Šumana in dr. Vošnjaka. No zakaj pa slovenski liberalci tedaj niste svojih nosov vihal, zakaj pa tedaj niste zoper nemškega grofa Brandisa ugovarjali, da ne rečemo: ropotali. To je prav grda politična hinavščina in nekrščansko ščuvanje in hujskanje narodov. Na to pot Slovenci ne pojdemo. Mi terjamo pravice, ki grejo našej narodnosti pred Bogom in cesarjem, toda s svojimi nemškimi sosedi želimo hitrej ko mogoče mir, porazumljenje in vzajemno pravičnost.

Ker pa vemo, da je to mogoče edino le po porazumu z vernimi katoliškimi Nemci, zato so nam možje, kakoršni so grof Brandis, g. Herman in drugi prav ljubi in blagi.

Naposled pa omenimo, da nam imajo našo dotiko z pravičnimi in katoliškimi Nemci najmenj očitati Narodovci, o katerih zdaj po vsem slovenskem svetu debela sumnja letijo, da so se pre z nemškimi liberalci in ustavaki, očitnimi nasprotniki našega ljudstva, pogodili in da celo iz dispozicijskega denarja zobljejo, da bi tem bolj Slovence razdražili, razcepili in oslabili.

Narodovcem pa želimo, da se menj srdijo in več mislijo — na nasledke svojega postopanja.

Od sv. Jurja na Šavnici. Zbor kat. polit. društva je bil v nedeljo 3. t. m. mnogobrojno obiskan, kakor še dozdaj nikdar, ker se je reklo, da se bodo važne reči razpravljale. Pričel je zbor g. predsednik z dolgim pa tehtnim govorom o prihodnih volitvah. Pokazal je, zakaj so se vpeljale, in kaj storiti, da bodo plodane za kat. cerkev, državo, posamesne dežele in njih prebivalce.

Treba je — tako je djal — da so volilci značajni, zanesljivi, trdni in neomahljivi. Ti možje pa naj volijo za poslanca, kat. moža, kateri se drži pravne stranke.

Razložil je, kaj je pravna avstr. stranka? in kako, da je njeni program — vsem pravičen.

Pokazal je nasledke, kam bomo v Avstriji prišli, ako bomo liberalce volili vse poprek, kakoršna sta bila Brandsteter, Seidel in vnovčjem času dr. Vošnjak.

Bog nas tacih varuj! Torej Slovenci! vera in dom ljubijo, volite si kat. moža za poslanca, ki se bode potegoval za vero, dom in cesarja — in ta naj bode mnogozasluženi g. Herman!

Živjoklici so zagromeli, ko se je izreklo blagega moža slavno ime.

V kratkem je omenil slavnega moža delovanje v deželjnem zboru Graškem, ter končno Slavo izklical sv. Očetu, presvitemu cesarju in mili domovini, kar je bilo z radostjo odzdravljeno.

Po govoru priporočajo pričujočim sledeče sklepe:

- I. Kat. polit. društvo pri sv. Jurji na Šavnici se popolnoma slaga s programom avst. pravne stranke.
- II. Obžaluje odpad mladoslovencev od kat. feder. stranke v tem važnem trenutku.
- III. Nasprotuje vsakemu vsiljenju mladoslovenskega kandidata.
- IV. Sprejme in proglašja g. Hermana kot kandidata za državni zbor. (Enoglasno sprejeto.)

Sedaj stopi Fr. Križan, kmečki fant na oder, ter v gladki besedi o kmetovanju govori tak izvrstno in pogumno, da smo ga le občudovali. Za tem je znani rodoljub A. Košar opomnil ude in vse pričujoče na dolžnosti poštenega Slovenca. Končno pa g. A. K. spregovori nekatere besede o izreji otrok. Z veliko hvalo in veseljem so bili govori sprejeti.

Društvo šteje sedaj 140 udov, ima 16 iztisov „Slovenskega Gospodarja“ in nekatere Brenceljnovce. Ljudstvo kaj rado prebira časopise in knjige. Le tako naprej!

Od št. Jurja pri Celji, 12. avgusta. Tudi po krajinah tihe Voglajne hoče ljubeznjivi ljubljanski „Tednik“ se vseliti in svojo strupno seme sejati. Kakor po drugod, poslal je tudi našim županom šopke po 12 iztisov, češ, da naj se bolj izobraženi posestniki z njimi obdarujejo; a za gotovo vem, da se nobenemu ne ljubi, da dalj časa naročati se na lažnjivi in obrekovalni list, kajti preočitno je pokazal tirkli, kam tace moli. —

Kar letno zadene, smemo zadovoljni biti v primeri drugih krajev, akoravno pšenica menj plenje, kakor lani. Toča je samo Rihniško goro nekaj zadela, druge okolice so dosihmal še srečno odišle protivni vjmi. Grom in tresk sta večkrat strašila nas, in je strela preteklo sredo 20 let starega delalca ubila, ravno v tem, ko je v Cerovski hosti les nalagal. Razglasiti moram še junaško sičnost neke vrle žene v Svetjurski župniji. Dne 1. avgusta popoldan ob pol treh igral je blizo kolodvora Svetjurskega na travniku tik Voglajne 5 let stari dečko, sinček mladega posestnika v Bezovji. Ko pride kraj Voglajne, gleda v vodo in se raduje videti, kako se male ribice igrajo. Zagleda pri kraji tudi raka in zljubi se mu raka ali ktero ribico vjeti. Vendar ko hoče do vode priti mu zdrkne in čaf! pade v globoko Voglajno. Tikoma vode je platno belila Francika Rataj, po domače Sikovca, vrla sopruha obče spoštovanega moža in premožnega posestnika. Ko zasliši pad, urno skoči h kraju Voglajne, gledat kaj da je? in o groza! dečka vidi ravno pogrezati se. Brez pomislika oblečena skoči v vodo, zgrabi z eno roko fanta, z drugo se vrbine drži, a vun ne more, kajti deček se ji vratu oklene, obleka se čedalje bolj vode napija in jo vleče v blatno globačo. Pomagati si skoraj že več ne more; torej upije na glas in kliče pomoč. A preden kdo pride, še enkrat vse svoje moči združi in srečno splazi na korenine vrbja, in ko se že nekoliko oddahne, porine dečka na suho, in z veliko težavo splazi sama na travnik. Toliko večje hvala vredna je junaška rešiteljica, ker ni sama pri sebi, ampak že več mesecev noseča. Bog jej plati! Slava jej.

Iz Konjic 12. avgusta. (Judovska koža.) Konec julija je znani tat iz Šent-Jernejške fare usnjarju v Konjicah volovsko kožo ukradel. Vesel jo nese v Loče usnjarju prodajat. Ta ga vpraša, kje da jo je dobil? Tat mu odgovori, da je moral doma po nesreči vola zaklati. Usnjar tata nekoliko moti, dokler da možje ne pridejo, katerih je dal na tihem poklicati. Ko možje pridejo, usnjar nad tatom zakriči: Ti si kožo ukradel, le glej kožo, da nima vrata. To je „judovska koža“, namreč koža od vola, kateremu so judje po svoji šegi glavo odrezali. Zgrabijo takoj tiča, ter ga v občinsko ječo potisnejo. Tat je imel cecker, v kterega pa nobeden ni pogledal, kaj da v njem nosi. Imel je pa v njem dleto, kladvo, sekiro itd. S to pripravo si je kmalu pot na solnce odpreti vedel. Toda zdaj so ga že zopet vlovili, ter v Sl. Bistrico sodniji izročili. Sploh se misli, da je taisti ropar, kateri je na sv. Ignacija večer v cerkev Matere Božje na Prihovi vlomil, in še tisto noč ondi bližnjega krčmarja hudo okradel.

Iz Pišec. (Slovenci pozor! Kmetje okoli Brežice, dvakrat pozor!) Preljubi Slovenci! kterim je še kaj mar za svoje duše in za svoje izveličanje, varujte se „Slovenskega Tednika“,

kterega vam ponujajo brezverniki (liberalci). Kdor hoče vero obraniti, naj ga nikdar ne bere.

Za g. dr. Vošnjaka pa imam dober svet; namreč ta le: Da boste zaradi pohujšanja, kterega trosite in delate med ljudstvom zoper duhovnike in sv. cerkev s svojimi hinavskimi časopisi, imeli mirneje vest in lažej spali, pošiljajte vse iztise slov. Tednika vam dobro znanemu liberalcu v Brežce, in sicer s tem naročilom, naj on vse iztise med Piščane razdeli, ker tukaj se „Tednik“ pridno češe in požiga, ker tako jih ne bote veliko pohujšali in tako boste na prihodnji sodbi vsaj ta izgovor imeli, da ste svoj pohujšljivi „Tednik“ tje pošiljali, kjer so ga še zvesti kristjani prav pridno požigali.

Za poduk in kratek čas.

Gospodski frajmavrar, pa kmečki kristjan.

(Dalje.)

Frajmavrarjem je bilo, kakor da bi na samih iglah sedeli — čudovito pazno so poslušali. Lica so jim začela žareti, oči blisketati srdno in jeze nad papežem. Ko je mojster predstolnik izgovoril, so vsi frajmaurari zgrabili za svoje zidarske klepače, ter tako hudo po mizi tolkli, da se je mala škrinjica z mrtvaško glavo zibala in tresla. Zdaj povzdigne mojster predstolnik svojo ometačo. Ropot vtihne.

„Časti vredni bratje! Še dnes želim pozvedeti, kako mislite oni ukaz tukaj pri vas izvršiti. Dopusčam tedaj, da vsak svoje misli o tej stvari slobodno izpoveda.“

Zdaj pomoli več frajmavrarjev svoje klepače v znamenje, da hočejo govoriti.

„Brat Joraž ima prvi besedo“, razsodi mojster predstolnik.

Brat Joraž, visoka suholasta oseba z mršaviimi moštači pod srpastim nosom, se nekako hripavo izkašla in potem začne govoriti:

„Visoke časti vredni oče! časti vredni bratje! Moja prva misel je ta: štiri točke ukaza, katerega smo od svoje častivredne matere „deželne lože“ sprejeli, se morajo natančno od pike do pike izvršiti. Pri nas v mestu mislim to ne bode pretežko. Sicer je še po njem veliko ultramontancev, t. j. vrlih katoličanov. Ali veliko je tudi bogatih, tedaj tudi veljavnih mož, kateri ne zahajajo po nedeljah in praznikih v cerkvo, ki sploh za svojo vero nič ne marajo. Zato mislim, da ne bode treba posebnega truda in velikega rogoviljenja. Zadosti bo, ako naše frajmaurarske, t. j. liberalne novine ali cajtinge svojo dolžnost storijo ter papeža prav po frajmavarskem navošijo in zdelajo. Potem se pa naj urno po vseh liberalnih društvih, shodih, kavarnah in krčmah poženejo listi za podpise zoper papeža. Stavim kolikor hočete; večino mesta dobimo na svoje limanice!“